

Порядок реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу

Додаток 3 до Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поведінню з дітьми в Дніпровському ліцеї № 100 «ЛІДЕР». Порядок описує дії від моменту, коли працівник побачив насильство, до відновлення безпеки в класі після випадку.

Станом на 08 вересня 2026 р.

Затверджено	наказом директора ліцею від _____ № _____
Заклад	Дніпровський ліцей № 100 «ЛІДЕР» Дніпровської міської ради, площа Успенська, 1, м. Дніпро, 49044
Телефон закладу	(056) 722-29-75
Голова комісії	директор ліцею

Реквізити наказу заклад вписує під час затвердження цього Порядку.

I. Дії працівника, який виявив насильство

1.1. Працівник ліцею, який став свідком насильства або виявив його ознаки, діє негайно, не відкладаючи до кінця уроку чи робочого дня:

- припиняє насильство, розводить дітей і забезпечує безпеку постраждалої дитини
- оцінює стан дитини; за потреби надає домедичну допомогу і викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги за номером 103
- у разі загрози життю чи здоров'ю звертається до органів Національної поліції за номером 102
- повідомляє директора ліцею того самого дня, а якщо є ознаки фізичного насильства – негайно
- повідомляє принаймні одного з батьків дитини, яка постраждала, і одного з батьків дитини, яка вчинила насильство, крім випадків, коли кривдниками є самі батьки
- письмово викладає обставини за формою первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини

1.2. Працівник не проводить власного розслідування, не влаштовує очних ставок і не оголошує винних. Його завдання – зупинити насильство, убезпечити дитину і передати справу директоріві.

1.3. Працівник не залишає дитину саму до передачі її батькам або спеціалістам і не обговорює випадок зі сторонніми особами.

1.4. Якщо насильство вчинив працівник ліцею, повідомлення подається директоріві; якщо директор – засновнику закладу або уповноваженому ним органу управління освітою.

II. Строки реагування

Дія	Строк	Хто виконує
Припинення насильства і забезпечення безпеки дитини	негайно	працівник, який виявив
Повідомлення директора	того самого дня, за фізичного насильства – негайно	працівник, який виявив
Реєстрація повідомлення	у день надходження	відповідальна особа
Розгляд повідомлення директором	протягом однієї доби з дня реєстрації	директор
Повідомлення батьків, Національної поліції та служби у справах дітей у разі виявлення ознак насильства	не пізніше трьох годин з часу виявлення ознак	директор
Скликання засідання комісії	не пізніше трьох робочих днів з дня отримання повідомлення	директор
Опрацювання комісією повідомлення	не більше 10 робочих днів	комісія
Доведення рішення комісії до заінтересованих осіб і Державної служби у справах дітей	після засідання, згідно з протоколом	голова комісії

III. Кого повідомляє ліцей

3.1. У разі виявлення ознак насильства директор невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин, письмово повідомляє:

- батьків або інших законних представників дитини, крім випадків, коли вони є кривдниками
- уповноважений підрозділ органу Національної поліції України за місцем розташування ліцею
- службу у справах дітей за місцем розташування ліцею
- одночасно – територіальний орган Національної соціальної сервісної служби України та Державну службу у справах дітей

3.2. Повідомлення надсилається в письмовій формі, зокрема засобами електронної комунікації, і реєструється в журналі вихідної кореспонденції. Копія залишається в матеріалах справи.

3.3. Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженого підрозділу Національної поліції про випадок булінгу (цькування) тягне за собою відповідальність за частиною п'ятою статті 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

3.4. У разі виявлення ознак домашнього насильства ліцей протягом однієї доби повідомляє службу у справах дітей та уповноважений підрозділ Національної поліції відповідно до частини другої статті 11 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

IV. Документування

4.1. За кожним випадком формується справа, яка містить: первинне повідомлення; запис у журналі безпеки; письмові пояснення сторін і свідків; копії повідомлень органам; висновок практичного психолога та соціального педагога; протокол засідання комісії з рішенням; документи моніторингу виконання заходів.

4.2. Протокол засідання комісії ведеться секретарем за формою додатка 1 до Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми (постанова Кабінету Міністрів України від 19.11.2025 № 1513).

4.3. Справа зберігається з обмеженим доступом. Відомості з неї не розголошуються стороннім особам і не використовуються поза межами реагування на випадок.

V. Рішення комісії про заходи

5.1. Комплекс заходів щодо учасників випадку визначає комісія. Заходи спрямовані на відновлення та нормалізацію відносин між кривдниками, постраждалими особами і свідками, недопущення повторення випадку та загальну профілактику.

5.2. Рішення комісії обов'язково містить:

- мету, конкретні завдання, зміст, методи і форми заходів виховного впливу, психологічної допомоги та підтримки
- критерії, за якими оцінюватиметься співвідношення запланованих і отриманих результатів
- строки виконання і осіб, відповідальних за реалізацію кожного заходу
- обґрунтування, чому запропоновані заходи відповідають найкращим інтересам кожної залученої дитини

5.3. Заходи визначаються і виконуються так, щоб не завдати додаткової шкоди психологічному стану учасників колективу, не допустити повторної травматизації та забезпечити право дитини на безпечне освітнє середовище.

5.4. Заходи, спрямовані на примирення сторін, застосовуються лише за трьох умов одночасно: добровільна згода постраждалої дитини та її законних представників; відсутність ризику повторного насильства або шкоди; урахування висновку практичного психолога. Примирення не може бути формальним публічним вибаченням перед класом.

VI. Заходи виховного впливу

6.1. Щодо дитини, яка вчинила насильство, застосовуються заходи корекції поведінки: індивідуальні бесіди і заняття з практичним психологом, спрямовані на виправлення деструктивних реакцій; робота з відповідальним ставленням до власних вчинків та їх наслідків; залучення батьків до узгодженої роботи вдома; тренінги з управління гнівом і ненасильницької комунікації.

6.2. Щодо дитини, яка постраждала: психологічна допомога і підтримка за планом, розробленим практичним психологом; відновлення статусу в класному колективі; за потреби індивідуальна освітня траєкторія на період відновлення; зміна умов перебування в закладі, якщо це потрібно для безпеки.

6.3. Щодо свідків: групова робота з класом, спрямована на формування небайдужого ставлення до постраждалих і на розуміння, що мовчання підтримує кривдника; психологічна підтримка дітей, які були

травмовані побаченим.

6.4. Психологічний і соціально-педагогічний супровід здійснюють практичний психолог та соціальний педагог ліцею в межах посадових обов'язків: діагностика рівня психологічної безпеки та аналіз її динаміки; розроблення і виконання заходів підтримки постраждалої особи і кривдника за згодою та із залученням батьків; консультування всіх учасників освітнього процесу; профілактична робота.

6.5. Заходи виховного впливу реалізують педагогічні працівники ліцею спільно з фахівцями служби у справах дітей і центру соціальних служб. За потреби залучаються фахівці з правової, психологічної та соціальної допомоги, а також представники територіальних підрозділів Національної поліції.

6.6. Комісія здійснює моніторинг ефективності визначених нею заходів і за потреби коригує їх.

VII. Програми для учасників випадку

7.1. Якщо рішенням суду особу, яка вчинила булінг (цькування), направлено для проходження програми для осіб, які вчинили булінг (цькування), директор ліцею зобов'язаний сприяти проходженню цієї програми.

7.2. За відсутності судового рішення комісія може рекомендувати проходження такої програми на добровільній основі. Діти віком до 16 років проходять її за згодою батьків або інших законних представників.

7.3. Комісія може рекомендувати дітям, які постраждали від насильства або стали його свідками, проходження типової програми для таких осіб. Директор сприяє її проходженню.

7.4. Діти, які вчинили булінг (цькування) або стосовно яких його вчинено, мають право на послугу із соціально-психологічної реабілітації відповідно до пункту 22 Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах (постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 585).

VIII. Відновлення після випадку

8.1. Після виконання заходів комісія аналізує причини та умови, які призвели до випадку, і подає пропозиції щодо змін до Положення, плану заходів або організації освітнього процесу: перегляд графіка чергувань, зміна маршрутів пересування дітей, посилення нагляду в місцях, де стався випадок.

8.2. Класний керівник разом із практичним психологом працює з класним колективом до відновлення нормальних стосунків, а не до формального завершення строку, визначеного рішенням комісії.

8.3. Повторне анкетування дітей класу проводиться не раніше ніж через місяць після завершення заходів, щоб перевірити, чи справді припинилося насильство.

8.4. Секретар комісії передає службі у справах дітей за місцем розташування ліцею інформацію про виконання рекомендацій комісії.

8.5. Якщо після завершення заходів насильство повторилося, випадок розглядається як новий, а комісія переглядає раніше визначені заходи.

IX. Відповідальність

9.1. Відповідальність за булінг (цькування) учасника освітнього процесу встановлена статтею 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення: штраф від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин. За булінг,

вчинений групою осіб або повторно протягом року, стягнення збільшується. За дії дітей віком до шістнадцяти років штраф накладається на батьків.

9.2. Працівники ліцею несуть дисциплінарну відповідальність за невиконання цього Порядку, зокрема за неповідомлення директора про виявлений випадок насильства.

9.3. Застосування до дитини заходів виховного впливу не звільняє її та її батьків від відповідальності, передбаченої законом, і не замінює її.

Х. Куди звернутися по допомогу

Поліція	102
Екстрена медична допомога	103
Урядова гаряча лінія з протидії домашньому насильству, торгівлі людьми та насильству за ознакою статі	1547, цілодобово, безоплатно
Національна дитяча гаряча лінія	116 111 або 0 800 500 225, безоплатно та анонімно
Національна гаряча лінія з попередження домашнього насильства	116 123 або 0 800 500 335, цілодобово
Ліцей	(056) 722-29-75, площа Успенська, 1, м. Дніпро, 49044
Служба у справах дітей за місцем розташування ліцею	_____

Контакти служби у справах дітей заклад вписує під час затвердження цього Порядку. Телефони гарячих ліній розміщуються на інформаційному стенді в доступному для дітей місці.

Джерело даних: Пункти 4, 5, 20, 21 і 27 Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми (постанова Кабінету Міністрів України від 19.11.2025 № 1513); розділи І–ІІ Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) і Порядок застосування заходів виховного впливу, затверджені наказом МОН від 28.12.2019 № 1646 у редакції наказу МОН від 18.06.2026 № 961; стаття 10-1 Закону України «Про охорону дитинства»; пункт 22 Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 585; стаття 173-4 КУпАП.

Документ сформовано 08 вересня 2026 р. для оприлюднення на офіційному вебсайті закладу.